

KHẮC PHỤC LỖI PHÁT ÂM CHO TRẺ RỐI LOẠN PHỔ TỰ KỲ 5- 6 TUỔI VÀ GỢI Ý MỘT SỐ BIỆN PHÁP

NGUYỄN THỊ NHƯ HƯƠNG
ĐOÀN KIM PHÚC
Trường Đại học Quảng Bình

Nhận bài ngày 19/8/2026. Sửa chữa xong 09/9/2026. Duyệt đăng 14/9/2026.

Abstract

Examining the measures currently employed by preschools to address pronunciation errors among children with autism spectrum disorder is essential. These measures can improve children's communication skills while enhancing their self-expression and participation in social activities. Accordingly, research aimed at improving the effectiveness of pronunciation interventions is important not only for the development of children with autism spectrum disorder but also for enhancing the quality of care and inclusive education provided by preschools.

Keywords: Autism spectrum disorder, preschool education, pronunciation errors.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục ngôn ngữ cho trẻ ở lứa tuổi mầm non là một yếu tố trọng yếu giúp trẻ phát triển khả năng giao tiếp và chuẩn bị cho quá trình học tập ở các cấp học tiếp theo. Ở lứa tuổi mẫu giáo 5-6, trẻ em đang trong giai đoạn phát triển ngôn ngữ mạnh mẽ, và việc rèn luyện kỹ năng phát âm chuẩn là một phần quan trọng trong quá trình này. Tuy nhiên, thực tế cho thấy nhiều trẻ gặp phải khó khăn trong việc phát âm chính xác, đặc biệt là trẻ mắc rối loạn phổ tự kỷ (RLPTK). Thực tiễn cho thấy các cơ sở giáo dục mầm non đã áp dụng nhiều biện pháp nhằm hỗ trợ sớm đối với trẻ RLPTK khắc phục lỗi phát âm nhằm cải thiện khả năng giao tiếp của trẻ. Nhóm tác giả đã tiến hành một nghiên cứu nhỏ tại Trường Mầm non Đồng Phú, phường Đồng Hới, tỉnh Quảng Trị nhằm có cái nhìn khái quát về thực trạng lỗi phát âm của trẻ RLPTK, thực trạng khắc phục lỗi phát âm cho trẻ của các giáo viên (GV) tại trường. Trên cơ sở phân tích thực trạng, bài viết đưa ra gợi ý một số biện pháp nâng cao hiệu quả khắc phục lỗi phát âm, góp phần tăng sự tự tin và hỗ trợ trẻ RLPTK hòa nhập tốt hơn.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng lỗi phát âm ở trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi (nghiên cứu trường hợp tại Trường Mầm non Đồng Phú, Quảng Trị)

Lứa tuổi mẫu giáo lớn (5 – 6 tuổi) là giai đoạn cuối cùng trong bậc học mầm non, đóng vai trò quan trọng trong việc chuẩn bị cho trẻ bước vào lớp Một. Đây là thời kỳ mà khả năng ngôn ngữ nói chung và kỹ năng phát âm nói riêng của trẻ phát triển mạnh mẽ nhất. Đặc biệt, với trẻ mắc rối loạn phổ tự kỷ (RLPTK) có những đặc điểm ngôn ngữ và phát âm riêng biệt, mang tính đặc thù, thường dai dẳng và khó điều chỉnh hơn (Hoàng Lan Anh, 2020). Những lỗi phát âm của trẻ RLPTK không chỉ đơn thuần là do phát triển chưa hoàn thiện mà còn xuất phát từ rào cản trong tương tác xã hội và nhận thức ngôn ngữ.

Tuy nhiên, qua theo dõi và quan sát qua các tiết học, hoạt động giao tiếp, chơi tự do thực tế đối với 5 trẻ RLPTK tại Trường Mầm non Đồng Phú, kết quả cho thấy, mức độ lỗi phát âm ở các em không đồng đều nhưng đều có những biểu hiện rõ rệt như:

- Khả năng phát âm bị hạn chế nghiêm trọng: Trẻ chỉ nói được một vài từ đơn lẻ, phát âm không rõ, thiếu âm, méo tiếng.

Email: nguyennhuongctxh@gmail.com

- Ít có nhu cầu giao tiếp bằng lời: Một số trẻ chỉ sử dụng âm thanh vô nghĩa hoặc tiếng hét thay cho lời nói.
- Thiếu phản xạ ngôn ngữ hai chiều: Không trả lời hoặc phản ứng lại khi người lớn hỏi, hoặc chỉ lặp lại câu hỏi (echolalia).
- Giọng đơn điệu, không biểu cảm: Trẻ phát âm như “đọc chay”, không có ngữ điệu, không thể hiện cảm xúc

Bảng 1: Bảng khảo sát thực trạng lỗi phát âm của trẻ RLPTK

TT	Tiêu chí đánh giá lỗi phát âm	Số lượng đạt	Tỉ lệ (%)	Chưa đạt	Tỉ lệ (%)
1	Trẻ phát âm đúng các âm đầu như “r”, “l”, “s”, “x”, ...	1	20%	4	80%
2	Trẻ phát âm rõ âm cuối trong từ (Ví dụ: “bánh → bá”, “con cá → co cá”)	2	40%	3	60%
3	Trẻ không bị nói ngọng, nói lắp	1	20 %	4	80%
4	Trẻ sử dụng đúng ngữ điệu khi kể chuyện, đọc thơ	1	20%	4	80%
5	Trẻ phát âm to, rõ ràng khi giao tiếp với bạn và cô giáo	2	40%	3	60%

Nguồn: Kết quả khảo sát của tác giả

Kết quả khảo sát thể hiện tại bảng 1 cho thấy trẻ RLPTK vẫn còn gặp phải nhiều lỗi phát âm mà ảnh hưởng trực tiếp đến việc sử dụng ngôn ngữ nói, giao tiếp. Tỷ lệ chưa đạt cao đến 80% ở ba tiêu chí: phát âm đúng các âm đầu như “r”, “l”, “s”, “x”; không bị nói ngọng, nói lắp và tiêu chí sử dụng đúng ngữ điệu khi kể chuyện đọc thơ. Kết quả chỉ có từ 20% trẻ đạt đối với mỗi tiêu chí này là một kết quả khá thấp, điều này chứng tỏ rằng những khó khăn về phát âm không chỉ dừng lại ở việc tạo ra âm thanh riêng lẻ mà còn xuất hiện ở khả năng điều chỉnh ngôn ngữ nói và sử dụng ngôn ngữ giao tiếp phù hợp với hoàn cảnh của trẻ RLPTK đang theo học tại Trường Mầm non Đồng Phú.

Với hai tiêu chí còn lại: trẻ phát âm rõ âm cuối trong từ và phát âm to, rõ ràng khi giao tiếp với bạn và cô giáo, tỷ lệ chưa đạt là 60%. Điều này thể hiện trẻ RLPTK chưa thực sự kiểm soát được cấu trúc âm tiết khi phát âm một số từ ngữ có nhiều âm tiết. Khi trẻ không phát âm rõ âm cuối sẽ dễ làm thay đổi nghĩa của từ, ảnh hưởng trực tiếp đến sự hiểu nhau trong quá trình trò chuyện trao đổi. Nếu trên một trẻ mà có cả hai tiêu chí này thì cho thấy khả năng phát âm của trẻ đó còn chưa đạt cả về độ chính xác lẫn mức độ tròn vành rõ lời.

Bảng 2: Một số tình huống trong giao tiếp xuất hiện lỗi phát âm ở trẻ RLPTK

Tình huống giao tiếp	Mô tả biểu hiện lỗi phát âm
Trong giờ học	Trẻ khó lặp lại từ mới, phản hồi chậm, phát âm sai âm đầu
Trong giờ chơi tự do	Trẻ nói một mình, dùng âm thanh không rõ ràng
Khi giao tiếp với cô giáo	Trả lời ngắn gọn, lặp lại lời cô thay vì tự tạo câu
Khi tương tác với bạn bè	Hạn chế nói, đôi khi dùng cử chỉ thay lời nói
Khi kể chuyện/đọc thơ	Không rõ nội dung, đọc không đúng vần điệu

Nguồn: Kết quả khảo sát

Qua quan sát một số tình huống trong giao tiếp có xuất hiện lỗi phát âm ở trẻ RLPTK trong các lớp học nhóm, nghiên cứu tổng hợp kết quả trình bày trên bảng 2. Các tình huống xuất hiện lỗi phát âm trong hầu hết khoảng thời gian trẻ tham gia hoạt động học tập, vui chơi và giao tiếp xã hội: trong giờ học, giờ chơi tự do, khi giao tiếp với cô giáo, với bạn bè và khi kể chuyện/đọc thơ. Các biểu hiện được mô tả khá đa dạng: khó lặp lại từ mới, phản hồi chậm, phát âm sai âm đầu, trẻ dùng âm thanh không rõ ràng để nói một mình, lặp lại lời cô thay vì tự tạo câu để trả lời, hạn chế nói, đôi khi dùng cử chỉ thay lời nói và đọc không rõ nội dung không đúng vần điệu. Kết quả này cho thấy khi khó khăn về phát âm, lời nói chưa rõ thì trẻ có xu hướng hạn chế tương tác và giao tiếp, điều này ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng hòa nhập đối với trẻ RLPTK.

Kết quả khảo sát là cơ sở thực tiễn để nhóm nghiên cứu đối chiếu với các biện pháp khắc phục lỗi phát âm hiện đang được áp dụng tại Trường Mầm non Đồng Phú, đồng thời là một phần căn cứ để xây dựng một số gợi ý biện pháp chung nhằm nâng cao hiệu quả khắc phục lỗi phát âm cho trẻ RLPTK.

2.2. Các biện pháp khắc phục lỗi phát âm đang được áp dụng tại Trường Mầm non Đồng Phú

Từ kết quả khảo sát, quan sát thực tế và phỏng vấn GV tại Trường Mầm non Đồng Phú, nhóm nghiên cứu nhận thấy GV đã và đang áp dụng một số biện pháp nhằm hỗ trợ trẻ khắc phục lỗi phát âm. Tuy chưa được tổ chức theo quy trình chuyên biệt hay hệ thống can thiệp bài bản, nhưng những cách làm này đã phần nào đáp ứng được nhu cầu thực tế, giúp trẻ cải thiện khả năng phát âm trong hoạt động học tập và sinh hoạt hàng ngày.

2.2.1. Tổ chức trò chơi ngôn ngữ để luyện phát âm

Đặc trưng của giáo dục mầm non là sử dụng các trò chơi trong hoạt động lên lớp. Trường Mầm non Đồng Phú đã tích hợp các trò chơi ngôn ngữ vào hoạt động dạy học nhằm hỗ trợ tối đa khả năng giao tiếp và điều chỉnh phát âm cho trẻ. Các GV đảm nhận lớp nhỏ và lớn đã tổ chức các trò chơi phù hợp như: trò chơi “Đúng – sai” (trẻ lắng nghe các từ cô phát âm và chọn từ nào cô phát âm đúng để trả lời), trò chơi hộp âm thanh (trẻ được chọn các thẻ có hình ảnh về các chữ kèm tranh, sau đó trẻ luyện tập phát âm chữ đó), trò chơi “nhìn hình đoán chữ” (trẻ nhìn khẩu hình miệng của GV và bắt chước theo để phát âm đúng các âm trẻ hay phát âm chưa đúng)

Việc sử dụng các trò chơi trong quá trình học phát âm không chỉ tạo không khí vui vẻ cho trẻ trong học tập mà còn giúp trẻ luyện tập sử dụng các giác quan như thính giác, thị giác, luyện ghi nhớ và nhạy cảm với âm thanh, đồng thời tăng khả năng tập trung chú ý đến âm vị ngôn ngữ.

2.2.2. Lồng ghép luyện phát âm trong các hoạt động học tập và nghệ thuật

Các hình thức dạy học thông qua kể chuyện, đọc thơ, ca hát có vần điệu, nhịp điệu rõ ràng sẽ giúp buổi học thêm sinh động và giúp trẻ hào hứng hơn. Các GV của Trường đã lồng ghép việc luyện phát âm vào các hoạt động này khá phong phú.

- Các GV thường lựa chọn các bài thơ, câu chuyện hay bài hát có lời chứa các âm khó để cho trẻ luyện đọc hoặc kể lại bằng lời của mình. Ví dụ: Cô NTKD (lớp MG Lớn B) sử dụng truyện “Bé Hoa chăm mẹ” – đây là câu chuyện có nhiều chữ chứa âm “ch”, “tr”, “nh” như: chăm sóc, trò chuyện, nhanh nhẹn, chối tre.... Cô giáo đọc và kể diễn cảm câu chuyện 2 lần, sau đó yêu cầu trẻ kể lại câu chuyện theo trí nhớ và cách diễn đạt của trẻ, từ đó cô giáo phát hiện những lỗi phát âm của từng trẻ và lên kế hoạch để điều chỉnh phù hợp.

- GV biên tập hoặc chọn một vài câu chuyện, kịch bản đơn giản và cho trẻ sắm vai, đóng kịch, từ đó giúp trẻ luyện tập cách nói tròn vành rõ chữ và ngữ điệu biểu cảm cơ thể cho phù hợp với ngữ cảnh của câu chuyện.

2.2.3. Luyện phát âm cá nhân hóa cho trẻ mắc lỗi nghiêm trọng

Một số trẻ, đặc biệt là trẻ mắc rối loạn phổ tự kỷ hoặc có rối loạn ngôn ngữ nhẹ, thường gặp khó khăn khi luyện âm theo nhóm tập thể, theo lớp. Trong quá trình hỗ trợ trẻ rối loạn phổ tự kỷ luôn yêu cầu sử dụng phương pháp cá nhân hóa và thực hiện tiết học cá nhân nhằm đảm bảo hiệu quả đối với từng trẻ với những khó khăn riêng biệt (Nguyễn Thị Thiêm và cộng s, 2024). Việc thực hiện tiết học cá nhân cho nội dung luyện âm cho trẻ, GV cần phát hiện và xác định các lỗi phát âm của từng trẻ, sau đó lên kế hoạch và soạn giáo án cho tiết học cá nhân với thời lượng 10 – 15 phút/ tiết học cá nhân. Trong quá trình thực hiện, các GV của trường đã sử dụng nhiều phương pháp trực quan sinh động nhằm giúp các trẻ nhận biết lỗi sai và luyện tập phát âm đúng.

Qua nghiên cứu các nhật ký theo dõi tiết học cá nhân của một số cô giáo ở lớp lớn cho thấy việc thực hiện này tuy khá mất thời gian nhưng hiệu quả lại rõ rệt. Nhiều trẻ lớp lớn đã khắc phục được các lỗi phát âm thường gặp như “l”, “n”, “x”, “s”...

Nhìn chung, các biện pháp hiện đang được áp dụng tại Trường Mầm non Đồng Phú khá linh hoạt, phù hợp với khả năng và điều kiện giảng dạy hiện có của Nhà trường. Tuy nhiên, việc khắc phục lỗi

phát âm cho trẻ, đặc biệt là trẻ rối loạn phổ tự kỷ tại Trường Mầm non Đồng Phú vẫn còn gặp một số khó khăn như: Chưa có tài liệu, giáo án nào chuẩn hóa dành riêng cho việc luyện phát âm trong mầm non; Đa số GV của trường chưa được đào tạo bài bản chuyên sâu về Tiếng Việt nhất là phần kỹ thuật chỉnh sửa lỗi phát âm cho trẻ mầm non; Thiếu cơ sở vật chất và các trang thiết bị trực quan để sử dụng cho việc khắc phục lỗi phát âm cho trẻ.... Vì vậy, để đạt hiệu quả cao hơn, cần thiết xây dựng một hệ thống biện pháp có tính khoa học, cụ thể, phù hợp với trẻ RLPTK, bên cạnh việc nâng cao năng lực cho GV và tăng cường phối hợp giữa các bên liên quan.

2.3. Gợi ý một số biện pháp chung nâng cao hiệu quả khắc phục lỗi phát âm cho trẻ rối loạn phổ tự kỷ 5-6 tuổi

2.3.1. Xây dựng “góc phát âm thân thiện” trong lớp học

Phát âm là kỹ năng cần được luyện tập thường xuyên, liên tục và mang tính cá nhân cao. Tuy nhiên, trong lớp học đông trẻ, GV khó có thể can thiệp riêng cho từng em. Góc phát âm không chỉ giúp trẻ củng cố kỹ năng đã học mà còn tạo điều kiện cho trẻ luyện âm theo tốc độ và nhu cầu của bản thân, nhất là với trẻ mắc rối loạn phổ tự kỷ (Đặng Kim Chi, 2020).

Cách tổ chức thực hiện: Chọn một góc lớp học, trang trí sinh động và dễ thu hút trẻ. Lưu ý chọn gương lớn để trẻ có thể nhìn thấy khẩu hình của trẻ, treo dán các hình ảnh liên quan khẩu hình hoặc tranh ảnh liên quan đến các chữ trẻ hay mắc lỗi khi phát âm. Cách triển khai hoạt động: chọn vào thời điểm phù hợp như sáng đến lớp hay trước khi ra về, trẻ đến góc chọn tranh, nhìn khẩu hình trên tranh và luyện phát âm trước gương, GV quan sát và khen thưởng khi trẻ phát âm đúng.

Ví dụ minh họa: Trong chủ đề “động vật”, trẻ chọn thẻ tranh “chim sẻ” – luyện âm /s/. Trẻ soi gương, phát âm “chim sẻ”, quan sát khẩu hình. Nếu phát đúng, cô giáo tuyên dương trẻ bằng cách cho trẻ chọn một hình dán sticker để dán vào bảng có tên trẻ. Với trẻ RLPTK, cô cho luyện riêng với 1 từ/âm, lặp lại động tác miệng từ từ và có thể cô thị phạm thêm về khẩu hình miệng (Lê Thị Nga, 2025).

2.3.2. Tổ chức các trò chơi ngôn ngữ để rèn luyện phát âm

Trẻ mẫu giáo học hiệu quả nhất thông qua vui chơi. Việc lồng ghép phát âm vào trò chơi sẽ giúp trẻ tiếp cận ngôn ngữ một cách tự nhiên, hứng thú và không bị áp lực. Với trẻ 5–6 tuổi, đặc biệt là trẻ có khó khăn về phát âm, trẻ RLPTK việc lặp lại âm qua hình thức trò chơi giúp trẻ ghi nhớ tốt, luyện khẩu hình linh hoạt và chủ động sửa lỗi (Phạm Thị Hằng và cộng sự, 2019).

Cách tổ chức thực hiện:

- Trò chơi 1: ghép hình

GV chia trẻ thành hai đội, mỗi đội có thể từ 7-10 trẻ, tùy số lượng trẻ trong lớp để cân đối. Trong thời gian một bài hát hoặc GV quy định, mỗi đội chia thành hai hàng, trẻ hàng này lên chọn hình thật nhanh và hô thật to tên hình đó, trẻ ở hàng bên kia có nhiệm vụ tìm thật nhanh hình liên quan và hô to tên hình đó, nếu đúng hai hình liên quan nhau thì hai trẻ sẽ dán hai hình tìm được lên bảng. Ví dụ: hình bác sĩ phải ghép với hình tai nghe. Đội nào ghép được nhiều hình hơn và gọi đúng tên hình thì đội đó thắng. Sau khi trẻ chơi xong cô cùng trẻ khảo sát hai bảng, gọi trẻ đã lấy hình lên đọc tên hình rồi cho cả hai đội cùng đọc. Trong khi trẻ đọc cô chú ý sửa sai cho trẻ.

Các hình sửa lỗi phát âm cho trẻ có thể những chữ như: Bác sĩ - áo blu; lái xe - ô tô; ruộng lúa - bác nông dân; cái bay - thợ xây...

- Trò chơi 2: ai đúng

Cho trẻ đọc bài thơ, câu chuyện ngắn hay lời bài hát có nhiều chữ cái mà trẻ hay phát âm sai như l - n, s - x, tr - ch, ... Yêu cầu khi nghe cô phát âm “l” hoặc “n” “s” hoặc “x”... trẻ chọn đúng chữ cái giơ lên và đọc to, trẻ ngồi bên cạnh nghe, kiểm tra lẫn nhau và tự sửa cách phát âm (Nguyễn Thị Nga, 2016). Với trò chơi này trẻ vừa phát âm đúng chữ cái cô cần sửa đồng thời phát âm chuẩn các từ có chứa chữ cái trong tác phẩm.

- Thiết kế hoạt động cá nhân hoá cho trẻ gặp khó khăn trong phát âm

Trong lớp học, mỗi trẻ có mức độ và kiểu lỗi phát âm khác nhau. Đặc biệt, đối với trẻ RLPTK cần có

kế hoạch riêng cho từng trẻ phù hợp với khả năng, tốc độ học và độ tập trung của trẻ. Vì vậy, GV cần xây dựng giáo án cho từng tiết học cá nhân với các hoạt động luyện phát âm, đơn giản nhưng liên tục (Nguyễn Thị Thiêm và cộng sự, 2024).

Cách tổ chức thực hiện: GV cần có sổ ghi chú các lỗi phát âm sai và theo dõi sự tiến bộ của riêng cho từng trẻ. Thời lượng mỗi tiết học cá nhân từ 10–15 phút. Trong thời gian thực hiện GV sử dụng gương, tranh ảnh để luyện phát âm đúng những lỗi trẻ thường hay mắc phải. GV lặp lại nhiều lần bằng giọng chậm rãi và rõ khẩu hình miệng. Sau mỗi tiết học, GV lượng giá lại kết quả và sự tiến bộ của trẻ vào hồ sơ cá nhân của trẻ để theo dõi và có phương án điều chỉnh giáo án phù hợp.

Ví dụ minh họa: Trẻ H (RLPTK) phát âm sai âm /tr/. Cô cho trẻ luyện 3 từ đơn: “trồng”, “trời”, “trăng”. Mỗi từ được luyện 5 lần/ngày, kết hợp khẩu hình – gương – lặp lại trong 2 tuần.

- *Phối hợp với phụ huynh trong luyện phát âm tại nhà*

Việc hỗ trợ RLPTK nói chung và luyện phát âm nói riêng chỉ thực sự hiệu quả khi có sự đồng hành của gia đình. Trẻ cần được luyện phát âm lặp đi lặp lại tại nhà với những âm đã học ở lớp. Phụ huynh là người gần gũi nhất và có thể luyện cùng trẻ hàng ngày theo hướng dẫn từ GV.

Cách tổ chức thực hiện: GV cần trao đổi và thống nhất phương pháp, công cụ để phối hợp với phụ huynh trong việc luyện phát âm cho trẻ như: xây dựng “bộ luyện âm tại nhà” gồm tranh âm, video cô phát âm mẫu; Hướng dẫn phụ huynh cách luyện 5–7 phút mỗi ngày cho trẻ tại nhà những chữ cô đã sửa cách phát âm trên lớp. Cuối mỗi tuần, GV cùng phụ huynh đánh giá lại kết quả của trẻ để có phương án điều chỉnh kế hoạch hỗ trợ trẻ phù hợp hơn nếu cần (Nguyễn Thị Nga, 2016).

Ví dụ minh họa: Tuần luyện âm /l/: cô gửi về 5 từ có chứa âm /l/ như “lá”, “lợn”, “leo”, “lớp”, “ly” cùng video mẫu. Phụ huynh luyện mỗi tối 3 phút, sau khi hoàn thành các buổi luyện trong một tuần, phụ huynh sẽ động viên trẻ bằng cách thưởng trẻ những hình dán sinh động. Trẻ RLPTK có thể chỉ cần luyện 2 từ/ngày, clip có phụ đề và hình minh họa rõ ràng.

3. Kết luận

Việc khắc phục lỗi phát âm cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi, đặc biệt trẻ RLPTK, không chỉ là can thiệp ngắn hạn mà cần chiến lược lâu dài, đòi hỏi sự kiên trì từ GV - nhà trường - phụ huynh. Bên cạnh đó, cần chú ý nội dung biện pháp phải phù hợp với lỗi phát âm của trẻ, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý và đặc điểm ngôn ngữ của trẻ (Hoàng Lan Anh, 2020). Đồ dùng trực quan phải chính xác, màu sắc tươi vui, kích thích phù hợp sinh động, đảm bảo tính nghệ thuật để kích thích hứng thú của trẻ. Người sửa lỗi phải phát âm chuẩn kiên trì, nên động viên, khuyến khích trẻ trong quá trình sửa lỗi. Biết nghiên cứu khai thác và tận dụng sự hứng thú tham gia trò chơi của trẻ để sáng tạo trò chơi mới, nhằm ôn luyện củng cố chữ cho trẻ. Nếu được duy trì tốt các biện pháp nêu trên, trẻ sẽ có nhiều cơ hội cải thiện phát âm rõ rệt, góp phần phát triển toàn diện về mặt ngôn ngữ - giao tiếp và chuẩn bị tốt cho quá trình học tập ở bậc tiểu học.

Tài liệu tham khảo

- Đặng Kim Chi (2020). Một số biện pháp cải thiện phát âm cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi. *Tạp chí Khoa học Giáo dục Mầm non*, số 32, tr. 35.
- Hoàng Lan Anh (2020). Khắc phục lỗi phát âm cho trẻ em: Những phương pháp và chiến lược hiệu quả. *Tạp chí Giáo dục Mầm non*, 15(6), 75–80.
- Lê Thị Nga (2025). Một số phương pháp phát triển kỹ năng giao tiếp cho trẻ rối loạn phổ tự kỷ. *Tạp chí Giáo dục và Xã hội*, số 175 (236), tr. 22–27.
- Nguyễn Thị Thiêm (chủ biên), Nguyễn Thị Huế, Vương Hồng Nhung, Nguyễn Thị Hồng Nhung, Nguyễn Thị Thắng (2024). *Phương pháp phát triển ngôn ngữ cho trẻ mầm non*. NXB Hà Nội.
- Nguyễn Thị Nga (2016). *Một số biện pháp sửa lỗi phát âm cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi ở trường mầm non*. Báo cáo của Phòng Giáo dục quận Thanh Xuân, Hà Nội (sáng kiến kinh nghiệm năm học 2015–2026). <https://bienphapgiaoduc.com/bao-cao-bien-phap-mot-so-bien-phap-sua-loi-phat-am-cho-tre-mau-giao-5-6-tuoi-o-truong-mam-non-169/>. Truy cập ngày 02/01/2025.
- Phạm Thị Hằng, Mai Thị Thu Hằng, Nguyễn Thị Hải Hà, Nguyễn Thị Tú Anh (2019). Thực trạng khó khăn trong giao tiếp ở trẻ phổ tự kỷ 3–4 tuổi. *Tạp chí Khoa học và Công nghệ Đại học Thái Nguyên*, số 197 (04), tr. 107–112.